

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти
Кафедра прикладної психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Перший проректор
Іщенко Н.М.

“ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

Спеціальність 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма «Сімейна психологія з основами психотерапії»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Розробник

В.о. завідувача кафедри
прикладної психології
Гарант освітньої програми

Директор Навчально-наукового інституту
післядипломної освіти

Начальник навчально-методичного відділу

Дрозд О. В.

Опанасенко Л.А.

Опанасенко Л.А.

Норд Г.Л.

Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2021 рік

1. Опис практики

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Асистентська практика	
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки	
Спеціальність	053 Психологія	
Освітня програма	Сімейна психологія з основами психотерапії	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	1	
Навчальний рік	2022-2023 н. р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	-	2 триместр
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4,5 кредити / 135 годин	
Структура курсу: години самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
		135 год.
Відсоток аудиторного навантаження	-	
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	-	
Форма підсумкового контролю	диференційований залік	

2. Мета, завдання та результати

Мета: підготовка глибоко мислячого і рефлексивного фахівця, який володіє теоретичними основами психологічної науки і практичними навичками професійної діяльності у сфері психології шляхом викладацької діяльності в університеті.

Під час практики здобувачі вищої освіти мають змогу закріпити знання, уміння та навички, в реальних умовах діяльності викладача психологічних дисциплін вищої школи і перейняти відповідний стиль мислення.

Завдання:

- ознайомлення з плануванням та організацією навчальної та навчально-методичної роботи випускової кафедри;
- ознайомлення з освітніми програмами, робочими навчальними планами і робочими програмами навчальних дисциплін;
- відвідування занять провідних викладачів кафедри;
- розробка розгорнутого плану, опорного конспекту, підготовка і проведення практичного заняття, окремих тем лекцій тощо;
- проведення методичного аналізу лекції у вищій школі з метою прогнозування можливих труднощів та засвоєння його студентами;
- розвиток професійної рефлексії, здатності до самоосвіти і самовдосконалення.

Передумовами проходження практики є якісне засвоєння теоретичних знань та сформованість фахових компетентностей з дисциплін освітньо-професійної програми «Сімейна психологія з основами психотерапії».

Очікувані результати навчання з асистентської практики: підвищення фахового рівня студентів шляхом удосконалення компетентностей, необхідних для самостійної організації та проведення лекційних і групових занять у вищій школі, здійснення аналізу навчального заняття, проведеного колегою практикантом-магістром.

У результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- зміст професійної діяльності викладача закладу вищої освіти;
- специфіку організації навчально-виховної роботи у закладах вищої освіти;
- методику підготовки та проведення лекцій та практичних занять у вищій школі;
- особливості психолого-педагогічного аналізу навчальних занять, критерії оцінки якості лекцій і практичних занять у закладах вищої освіти;

має вміти:

- планувати, організовувати й аналізувати власну педагогічну діяльність;

- аналізувати практичний досвід науково-педагогічних працівників кафедри;
- проводити лекційні, практичні, семінарські заняття у ЗВО;
- вибудовувати педагогічну діяльність з урахуванням етичних засад.

Програмні компетенції

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність регенерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідно та свідомо.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.
- ЗК 11. Здатність слідувати гуманістичним та демократичним цінностям.
- ЗК 12. Здатність до особистісного розвитку, розкриття особистісного потенціалу, самовдосконалення.

Спеціальні (фахові) компетентності

- СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
- СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгові, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
- СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.
- СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК9. Здатність дотримуватись у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватись загальнолюдськими цінностями.
- СК11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Очікувані програмні результати навчання:

- ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та просвітницькі програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про завершення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР12 Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР13 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

3. Програма асистентської практики

Заочна форма

№ п. п.	Теми	Самостійна робота
1	Ознайомлення здобувачів з основними напрямками професійної діяльності викладача ЗВО; ознайомлення з освітніми програмами, робочими навчальними планами і робочими програмами навчальних дисциплін	12
2	Ознайомлення з формами і методами проведення занять у ЗВО та критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів у вищій школі.	12
3	Відвідування та аналіз змісту і структури лекційного заняття науково-педагогічного працівника випускової кафедри	12
4	Підготовка тексту та опорного конспекту та проведення окремих тем лекцій або одного повноцінного лекційного заняття	20
5	Розробка розгорнутого плану, опорного конспекту та проведення одного з видів навчальних занять у ЗВО (семінарів, практичних, групових) із застосуванням сучасних методик і методів навчання, які активізують пізнавальну діяльність студентів	20
6	Аналіз проведених практикантом навчальних занять, обговорення з викладачем, за яким закріплений студент-асистент (керівником практики) результатів проведених занять	15

7	Проведення методичного аналізу навчального матеріалу відвіданих лекційних і практичних занять колег з метою прогнозування можливих труднощів та засвоєння його студентами	12
8	Ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи кафедри, підготовка профорієнтаційного заходу	20
9	Оформлення звіту з асистентської практики	10
10	Захист звіту з практики	2
Всього за курсом		135

4. Зміст асистентської практики

4.1. Завдання для самостійної роботи

За результатами проходження асистентської практики студент має надати звіт, який повинен мати наступну структуру:

Розділ	Кількість сторінок
Титульний аркуш	1
Завдання на практику	1
Зміст	1
Індивідуальний календарний план проходження асистентської практики магістрантами	2-3
Щоденник проходження асистентської практики	5-10
Конспект лекційного заняття, презентація	10-14
Конспект семінарського / практичного (групового) заняття	7-8
Аналіз відвіданого заняття колеги	2-3
Конспект, презентація профорієнтаційного заходу для абітурієнтів	5-7
Висновки	1
Додатки	

4.2. Забезпечення освітнього процесу

Асистентська практика проводиться відповідно до навчального плану підготовки магістрів за спеціальністю 053 «Психологія», ОПП «Сімейна психологія з основами психотерапії».

Організація проходження практики здійснюється випусковою кафедрою, навчально-методичним відділом та керівництвом Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ЧНУ імені Петра Могили.

Направлення студентів на практику здійснюється на основі наказу ректора з урахуванням, відповідно до вимог до підготовки магістрів ОПП «Сімейна психологія з основами психотерапії». До керівництва асистентською практикою студентів залучається професорсько-викладацький склад випускової кафедри.

Керівник асистентської практики призначається зі складу випускової кафедри. Керівник практики відповідає за:

- забезпечення студентів-практикантів методичними рекомендаціями;
- інструктування щодо порядку проходження практики;
- контролює проходження практики;
- проводить перевірку звітів та виставляє оцінку за асистентську практику.

Керівник від бази практики:

- надає консультації відносно поставлених задач;
- організовує роботу студентів;
- контролює проходження практики відповідно до плану;
- надає характеристику студента та виставляє оцінку за результатами проходження практики.

Техніка безпеки під час проходження практики

Організація практики студентів університету має відповідати вимогам нормативно-правових актів з охорони праці. Відповідальність за організацію проведення і контроль практики покладається на керівника практики. У тісному контакті з керівником практики від Університету база практики забезпечує високу якість та безпеку її проходження згідно з програмою проходження практики. Обов'язковою умовою допущення студентів до проходження практики є проходження ними вступного інструктажу з охорони праці.

Студенту-практиканту мають бути забезпечені нормальні умови праці і умови проходження практики. Студент-практикант повинен дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики.

Студент-практикант до початку практики повинен: одержати від керівника практики від Університету консультації щодо оформлення усіх необхідних документів; отримати номер телефону керівника практики від Університету для повідомлення щодо виникнення нестандартної ситуації; своєчасно прибути на базу проходження практики; вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, виробничої санітарії.

Студент-практикант під час проходження практики зобов'язаний дбати про особисту безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь яких робіт чи під час перебування на території бази практики.

Місце проходження практики

Студенти магістратури ОПП «Сімейна психологія з основами психотерапії» проходять асистентську практику на базі випускової кафедри ЧНУ імені Петра Могили.

5. Підсумковий контроль: диференційований залік

За результатами проходження практики студент має надати звіт про її проходження. Підсумковий контроль здійснюється у формі захисту звіту. Захист приймається керівником практики від університету та членами комісії.

Для захисту студент також має підготувати доповідь тривалістю 5–7 хвилин, що обов'язково має включати:

- стислу характеристику місця проходження практики, прізвище і посаду викладача, за яким закріплений, груп, у яких проводилися заняття;
- опис завдань, виконаних під час практики;
- загальні висновки та враження від асистентської практики.

Після закінчення доповіді керівник практики та члени комісії ставлять запитання з приводу роботи студента та з урахуванням ознайомлення зі звітом з асистентської практики.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Під час оцінювання проходження асистентської практики до уваги беруться:

- оцінка керівника практики від бази практики;
- відповідальність, сумлінність, повнота виконання завдання (виконані усі складові роботи);
- коректність (усі функції реалізовані відповідно до опису завдання);
- знання теоретичних та практичних матеріалів за тематикою;
- якість оформлення звітних документів та своєчасна їхня підготовка;
- коректність та повнота оформлення звіту;
- представлення результатів у формі доповіді та відповіді на питання керівника практики від університету.

Оцінювання результатів роботи здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти

№ п.п.	Види робіт	Максимальна кількість балів
1	Оцінка здобувача вищої освіти під час практики (дотримання трудової, навчальної дисципліни, техніки безпеки, планування та здійснення поточної роботи, сформованість практичних вмінь та навичок практичної роботи, компетентність тощо)	20
2	Виконання завдань практики	20
3	Звіт за результатами практики	30
4	Захист практики	30
	Разом	100

Рівень засвоєння практичних знань здобувач вищої освіти оцінюється за шкалою відповідно до вимог ECTS, а також – за традиційною шкалою.

Результат складання диференційованого заліку з виробничої практики заноситься до заліково-екзаменаційної відомості і залікової книжки здобувача вищої освіти. Заліково-екзаменаційну відомість керівник практики від навчального закладу повністю заповнює, підписує разом з усіма членами комісії та здає особисто в деканат.

Кількість балів	Критерії оцінювання
90-100	Робота за програмою практики здійснена студентом на високому рівні; практикант проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів завдань, знає і вміє застосовувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби; підготував у визначений термін документацію, оформлену на високому рівні.
82-89	Робота за програмою практики здобувачем вищої освіти проведена на достатньо високому рівні; були допущені несуттєві недоліки; практикант проявив себе як дисциплінована та відповідальна особистість; знає і вміє якісно виконувати основні види робіт практичного психолога; звітна документація подана у визначений термін з оформленою у повному обсязі документацію.
75-81	Робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; практикант допускав незначні помилки при виконанні завдань практики; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи; подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення.
69-74	Робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; із невеликим запізнення подав документацію, до якої є ряд зауважень.
60-68	Робота проведена на задовільному рівні; студент проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; під час виконання завдань практики потребував додаткових консультацій та припускався низки помилок; подав невчасно документацію, яка потребує доповнень і виправлень.
35-59	Роботу, передбачену програмою з практики, виконав частково, на низькому професійному рівні, допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Подав документацію з великим запізненням, допустив значні помилки в її оформленні.
0-34	Практикант не виконав програми практики.

Оформлення результатів проходження практики

Для оформлення результатів проходження практики студенти мають використовувати наступні шаблони документів (обидва шаблони мають бути роздруковані на 1 аркуші з 2 сторін:

- договір на проведення практики та подальше працевлаштування студентів ЧНУ імені Петра Могили;
- індивідуальне завдання на практику.

1	2	3	4

Керівники практики:

від ЧНУ ім. Петра Могили

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Викладач, за яким закріплений практикант

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Студент

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

_____ (Викладач-куратор асистентської практики)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ року

Висновок керівника практики від ЧНУ імені Петра Могили про проходження практики

Дата складання заліку « ____ » _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами)

за шкалою ECTS _____

(літерою)

Керівник практики

від ЧНУ ім. Петра Могили

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

« ____ » _____ 20__ року

7. Рекомендовані джерела інформації

1. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / [В. О. Тюріна, М. О. Котелюх, О. І. Федоренко та ін.]; за заг. ред. О. І. Федоренко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
2. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
3. Ортинський В. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 471 с.
4. Кучинська І. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д.Г., 2020. 291 с.
5. Виноградова В.Є., Юрченко В.І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти: навч. посіб. К.: Каравела, 2018. 296 с.
6. Пушкар О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник [Електронний ресурс]. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 886 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23346>
7. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Х.: ХНАУ, 2017. 272с.
8. Howell K. Introduction to the Philosophy of Methodology. London: Sage Publications. 2013.
9. Kit S. Global Perspectives in Family Therapy: Development, Practice, Trends. Routledge, 2013. 240 p.
10. Franklin M. Understanding Research: Coping whis the Quantitative – Quantitative Divide. London and New York: Routledge. 2018.
11. Douglas S. Clinical Dilemmas in Psychotherapy: A Transtheoretical Approach to Psychotherapy Integration. New York: Hardcover. 280 p.
12. Melzack R. and Wall P. Pain: Psychological and Psychiatric Aspects. London: Baillere, Tindall and Cassell, 2013. 363 p.

Інформаційні ресурси

<http://books.google.com>

<http://pidruchniki.ws>

<http://studentam.net.ua/>

<https://scibook.net/>

<https://psihologia.info>

<https://psyfactor.org>